

Sygn. akt IV U 689/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 kwietnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 kwietnia 2018r. w S.

odwołania W. L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 25 lipca 2017 r. Nr (...)

w sprawie W. L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że ubezpieczonemu W. L. przysługuje prawo do emerytury od dnia (...).;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz W. L. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 689/17

UZASADNIENIE

Decyzją z 25 lipca 2017 r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił W. L. prawa do emerytury, wskazując, że ubezpieczony na datę 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15 lat pracy w warunkach szczególnych, ani 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Odwołanie od w/w decyzji złożył W. L. wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury od dnia 8 czerwca 2017 r. W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zaliczenie mu do stażu ubezpieczeniowego okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 8.06.1973 r. do 01.07.1976 r., od 22.08.1976 r. do 26.08.1976 r., od 27.02.1977 r.

do 02.03.1977 r., od 04.09.1980 r. do 15.09.1980 r. oraz do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 01.01.1994 r. do 31.12.1998 r. w Przedsiębiorstwie (...) (odwołanie k.14-18).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k.8-10).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony W. L., ur. (...), w dniu 5 czerwca 2017 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z wnioskiem o emeryturę (k.1 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy przyjął za udokumentowany okres ubezpieczenia na dzień 1 stycznia 1999r. w wymiarze 21 lat, 11 miesięcy i 4 dni, w tym 21 lat, 4 miesiące i 14 dni okresów składkowych oraz 6 miesięcy i 20 dni okresów nieskładkowych. Natomiast do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy zaliczył W. L. okres 12 lat, 11 miesięcy i 17 dni. Rozpatrując uprawnienia do emerytury organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od 09.06.1973 r. do 01.07.1976r. wskazując, że uczęszczanie do szkoły ponadpodstawowej wyklucza pracę w gospodarstwie rolnym stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy nie zaliczył również W. L. do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w M. z uwagi na wady formalne świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Ubezpieczony W. L. od dnia 19.06.1957 r. do 27.10.1980 r. zameldowany był pod adresem swoich rodziców (...), gmina Ł. i tam mieszkał. Rodzice ubezpieczonego W. L. i Z. L. prowadzili gospodarstwo rolne o powierzchni 2,39 ha położone w miejscowości Z. i ojciec ubezpieczonego W. L. s. M. figurował w ewidencji gruntów jako władający powyższym gruntem (zaświadczenie k. 14 akt emerytalnych). Ubezpieczony od urodzenia mieszkał z rodzicami na terenie powyższego gospodarstwa. W. L. miał sześcioro rodzeństwa. Starszy od niego o rok brat był uczniem liceum w S. i mieszkał w internacie, natomiast pozostałe rodzeństwo było od niego dużo młodsze. W. L. w okresie od 1 września 1973 r. do 19 czerwca 1976 r. był uczniem (...) Szkoły Zawodowej w S. (świadectwo k. 10-11 akt emerytalnych). Z miejscowości Z. do S. jest ok. 20 km i W. L. codziennie dojeżdżał do szkoły autobusem. Wyjeżdżał z domu o godz. 7.00 a wracał o godz. 13.00 – 14.00. Codziennie W. L. po powrocie z zasadniczej szkoły zawodowej pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Rodzice W. L. w latach 70 – tych trzymali konia, dwie krowy, cielaki, owce, tuczniaki oraz uprawiali zboże, sadzili ziemniaki, buraki opasowe, warzywa, część pola stanowiła również łąka. Gospodarstwo było rozdrobnione i położone na górzystym terenie i wszystkie prace polowe były wykonywane ręcznie i ich wykonanie było czasochłonne. W. L. po szkole pracował przy szykowaniu drzewa na zimę, pracował przy obrządki zwierząt oraz wykonywał razem z ojcem wszystkie prace polowe tj. orka koniem, przygotowanie gruntu pod zasiew zbóż, siew zbóż, sadzenie ziemniaków, sianie buraków opasowych, koszenie łąki i zbór siana, zbieranie stonki, wykopki, wywożenie obornika, zbór buraków, wyganianie i przyganianie krów z pastwiska. Każde wakacje W. L. spędzał w domu i pracował w gospodarstwie rolnym wykonując wszystkie sezonowe prace polowe tj. sianokosy, żniwa, pielenie buraków, zbieranie stonki oraz pracując przy obrządki. Praca w gospodarstwie rolnym ubezpieczonemu w okresie roku szkolnego zajmowała 5 godzin dziennie, natomiast w okresie wakacji ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym znacznie dłużej. Praca W. L. w gospodarstwie rolnym rodziców miała charakter stały oraz miała istotne znaczenie dla funkcjonowania tego gospodarstwa, gdyż starszy brat ubezpieczonego uczył się w liceum i mieszkał w internacie, pozostałe rodzeństwo było od niego dużo młodsze, a nadto jego ojciec pracował zawodowo w melioracji.

Po skończeniu szkoły zawodowej 19 czerwca 1976 r. od 2 lipca 1976 r. podjął zatrudnienie w Kopalni (...) w J., gdzie pracował do 21.08.1976 r. i wówczas mieszkał w hotelu robotniczym. Po rozwiązaniu stosunku pracy wrócił do swojego rodzinnego domu, gdzie mieszkał do 26.08.1976 r. i w okresie od 22.08.1976 r. do 26.08.1976 r. pracował na gospodarstwie rolnym rodziców wykonując prace przy obrządki inwentarza oraz prace polowe od rana do wieczora. Sytuacja powtórzyła się w okresie do 27.02.1977r. do 02.03.1977 r. kiedy to W. L. mieszkał razem z rodzicami i pracując w rodzinnym gospodarstwie rolnym przed podjęciem zatrudnienia w Zakładzie (...) w B.. W okresach od 22.08.1976 r. do 26.08.1976 r. oraz od 27.02.1977 r. do 02.03.1977 r. W. L. nie miał innego miejsca zamieszkania oprócz rodzinnego domu oraz nie miał w tych okresach dochodów i koncentrował się na pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, którą w tych okresach wykonywał stale i w wymiarze znacznie przekraczającym 4 godziny dziennie. W. L. ożenił się w kwietniu

1980 r. i po urodzeniu pierwszego syna P. L. (1) 17.08.1980 r. przeniósł się do żony do miejscowości P. (skrócony odpis aktu urodzenia P. L. k. 69, zeznania ubezpieczonego k. 58v-59v, zeznania świadków: K. W. i J. G. (k. 47-49 oraz płyta z nagraniem zeznań świadków k. 50).

W okresie od 1 stycznia 1994 r. do 31 grudnia 1998 r. W. L. pracował na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy w Przedsiębiorstwie (...) w M. na stanowisku operatora spycharki (świadcstwo k. 28 akt emerytalnych, akta osobowe). W. L. pracował na budowach prowadzonych w W., gdyż jego pracodawca zajmował się pracami ziemnymi pod budowy i w powyższym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako operator spycharek typu: Rumunka, (...)130, K. przy niwelacji terenu pod budowę, rozpychaniu ziemi, zasypywaniu dołów. Poza wykonywaniem pracy na stanowisku operatora spycharki ubezpieczony innej pracy nie wykonywał w okresie od 01.01.1994 r. do 31.12.1998 r. (zeznania świadków: J. M. k. 32v, D. Z. k. 32v-33, zeznania ubezpieczonego k. 59).

W. L. jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i dnia 5 czerwca 2017 r. złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa (wniosek k. 1-2).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wymienionego w stanie faktycznym, obdarzonego przez Sąd wiarygodnością.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie W. L. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2013r., poz.1440 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony spełnia przesłankę wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w rozmiarze co najmniej 25 lat oraz czy spełnia przesłankę 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Poza sporem pozostawało bowiem, że spełnione są pozostałe warunki do przyznania emerytury.

Zgodnie z art.10 ust.1 pkt 3 w/w ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględnia się – traktując je – jak okresy składkowe przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe ustalone na zasadach określonych w art.5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków K. W. i J. G. (k. 47-49 oraz płyta z nagraniem zeznań świadków k. 50) oraz zeznań ubezpieczonego (k. 58v-59v) daje podstawy do uznania, że ubezpieczony w okresach od 08.06.1973 r. do 01.07.1976 r. (3 lata, 24 dni) oraz od 22.08.1976 r. do 26.08.1976 r. (4 dni), od 27.02.1977 r. do 02.03.1977 r. (4 dni) w wymiarze przekraczającym 4 godziny dziennie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Sąd obdarzył w całości wiarygodnością dowody z zeznań wskazanych świadków i ubezpieczonego w charakterze strony. Powyższe dowody są spójne, logiczne i w sposób niebudzący wątpliwości dowodzą, że ubezpieczony w spornych okresach pracował w gospodarstwie rolnym rodziców wykonując prace przy obrządku inwentarza, pracach polowych szczegółowo opisanych w stanie faktycznym w wymiarze przekraczającym 4 godziny dziennie. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji niedostatecznie wnikliwie zbadał okoliczności sprawy i błędnie przyjął, że kontynuowanie przez ubezpieczonego nauki w szkole ponadpodstawowej wyklucza jego stałą pracę w gospodarstwie rolnym rodziców. W tym miejscu wskazać należy, że ubezpieczony chodził do zasadniczej szkoły zawodowej, a z jego świadectwa wynika, że jego wyniki w nauce nie były dobre (przeważająca większość ocen to oceny dostateczne), a zatem miał możliwość pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie i ją faktycznie wykonywał, co potwierdzają przesłuchani świadkowie. Co do samej potrzeby wykonywania przez ubezpieczonego pracy w gospodarstwie rolnym wskazać należy, że potrzeba ta nie budzi wątpliwości. Wielkość gospodarstwa rolnego rodziców ubezpieczonego, jego położenie w górzystych warunkach i konieczność wykonania wszystkich prac polowych ręcznie w trudnych warunkach oraz fakt, że ubezpieczony był z rodzeństwa jedyną osobą w powyższych okresach, którego praca miała istotne znaczenie dla gospodarstwa, gdyż starszy brat uczył się w liceum i mieszkał w internacie a pozostałe rodzeństwo było dużo młodsze od niego.

Dlatego na podstawie art.10 ust.1 pkt 3 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresy pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym od 08.06.1973 r. do 01.07.1976 r. (3 lata, 24 dni) oraz od 22.08.1976 r. do 26.08.1976 r. (4 dni), od 27.02.1977 r. do 02.03.1977 r. (4 dni) podlegają zaliczeniu do okresu wymaganego do emerytury w zakresie niezbędnym do uzupełniania okresów składkowych i nieskładkowych do wymaganych 25 lat. Organ rentowy w zaskarżonej decyzji uznał ubezpieczonego staż ubezpieczeniowy w wymiarze 21 lat, 11 miesięcy i 4 dni, a zatem po zaliczeniu ubezpieczonemu do powyższego okresu jako uzupełniających okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców wymieniony spełnia na datę 1 stycznia 1999 r. przesłankę 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Należy również wskazać, że postępowanie dowodowe wykazało również, że ubezpieczony w okresie od 1 stycznia 1994 r. do 31 grudnia 1998 r. pracował w Przedsiębiorstwie (...) w M. na stanowisku operatora spycharki stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Świadcowie, którzy razem z ubezpieczonym pracowali we wskazanym przedsiębiorstwie: J. M., D. Z. potwierdzili charakter wykonywanej przez niego pracy wskazują konsekwentnie, że ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę operatora spycharki. Powyższe zeznania korespondują z dokumentacją pracowniczą ubezpieczonego znajdującą się w jego aktach osobowych. Sąd w całości obdarzył wiarygodnością powyższe dowody. Praca na stanowisku operatora spycharki stanowi pracę w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie A, dziale V, poz. 3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) (prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych), jak również w wykazie A, Dziale V poz. 3 pkt 3 Zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty - maszynista spycharek. Zaliczenie powyższego okresu do stażu pracy w warunkach szczególnych uznanego przez organ rentowy powoduje, że ubezpieczony spełnia również na datę 1 stycznia 1999 r. przesłankę 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Mając na uwadze całokształt przedstawionych okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że W. L. przysługuje prawo do emerytury od(...)r. tj. od dnia ukończenia 60 roku życia.

Zgodnie z wynikiem sprawy Sąd na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015 r., poz. 1804 ze zm.) zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego zwrot kosztów zastępstwa procesowego.